

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Metodijevo leto.

Pač mnogo se je že pisalo o tisočletnici Metodijevi minola dva meseca in koncem preteklega leta. Slovanski in neslovanski časniki, nam prijazni in neprijazni listi govorili so mnogo o shodu na Velegradu in o velikem pomenu letošnjega leta. Vsi pa ali vsaj večina menila je o tem imenitnem godu le dobro in slovanski vzajemnosti na korist. Se ve da so se smrtni sovragi Slovanov kar penili od jeze in podtikali temu slovanskemu shodu razne političke tendence in kolikor toliko ovirali slovanske težnje. Toda taki spodtiklaji so nam že znani in prav nič nevarni, kar nam spričuje ona aféra Magjarov z velikim vladiko jugoslovanskim. Taki dogodki so nam že tako navadni in kar nič nas ne zbadajo. Pač pa so se pretečene dni slišale bolj žalostne stvari, ki nas uresničujó, da se slovanska vzajemnost ruši od strani lastnih bratov nam Rusov, od katerih se bi kaj takega ne smelo nadejati. Kako se vedno poudarja Slovanstvo, slovanska sloga in zadnje desetletje nam je rodilo v tem odnošaji mnogo dobrega sadu in obetale še večega. In letošnje leto bi se moralo baš pokazati, kaj premore slovanska vzajemnost, koje se sovražni tuji tako bojé in je vender tako nedolžna, kar se najedenkrat začne zopet pobijati ta velevažni shod Velegradski, ki ima vender v prvi vrsti cerkven in potem še le naroden namen. O politiki ni govora in vender govoré naši protivniki o njej tako radi tam, kjer je ni.

Bruseljski „Nord“, glasilo ruskega ministerstva vnanjih zadev, govoreč o Cirilo-Metodijevski slavnosti, prišel je zopet na novo iznajdbo, češ, „da se javi v okvirji tega razsežnega gibanja mnogo in različno, celo vzajemno se protisloveči nameni, da se pozoruje pri tem popolnem nov činitelj, ki je krščen z imenom latinskega ali avstrijsko-katoliškega panslavizma“.

To je najbrže sad prof. Budiloviča, ki je nedavno govoril o tej slavnosti Velegradski in dokazoval, da Metodij ni umrl 6. aprila, ampak 18. in da Metodij ni pokopan na Velegradu ter naznanjal, da si Rusi naprave slavnost doma, ker sta bila slovanska blagovestnika pravoslavne vere, a ne rim-

sko-katoliške. Se ve da je vrli slovaški učenjak Sasinek pobil in razložil Budilovičeve podmene, a slovanska vzajemnost mora se šestokrat umikati drugim menj plemenitim čuvstvom. Sovrašstvo Rusov do Poljakov se povišuje in napominani „Nord“ kaže, da se Rusi bojé še vedno velike poljske države, rekoč: „Poljaki polastili so se brz tega sredstva, da bi je porabili za svoje posebne namene“.

In nikdar sovrašstva do Slovanov polna židovska Dunajska „Neue Freie Presse“ porabila je članek v „Nordu“ zopet za svoje namene, da more ščuvati proti katoliškim Slovanom, zlasti avstrijskim Poljakom. Velegradska slavnost je po mnenji tega lista katoliška panslavistiška demonstracija, ki je naperjena proti Rusom in da se s tem ruši dobro razmerje mej Avstrijo in Rusijo in da v zlasti avstrijski Poljaki misle na združenje Poljske. Komentara pač ni treba tem besedam lažiliberalnega lista in pač se precej spozna, „kam pes taco moli“.

In vender se je hrvatska „Sloboda“, glasilo Starčevića, dala premotiti „N. Fr. Pressi“, ter se protivi odločno Velegradski slavnosti in sicer na način, ki ga je zmožna le Starčevićeva stranka. „Sloboda“ namreč pravi, da je nerazumljivo, kako se mogó te slavnosti udeležiti Hrvatje, Poljaki in Čehi. Ko bi se vsi Turci pozvali k slavnosti Jezusovi ali vsi katoliški Nemci k slavnosti Lutrovi, bilo bi to razumljivo, kajti Turci časté Jezusa kot proroka in Nemci časté Lutro kot reformatorja nemškega jezika in narodnosti. Toda Hrvatje, Čehi in Poljaci nima jo z Metodijem prav nič opraviti. Nadalje pravi napominani list, da tiči v vsej tej stvari politička tendenca, ki se mora zavreči, ker je le nekaka skrita demonstracija proti Rusiji itd.

Sicer vse hvale vredna stranka Starčevićeva se v tem oziru pač ne more in ne sme odobravati. Ni dosti, da so nam neslovanski listi očitali političke namene, začelo je tako mnenje naraščati celo mej Slovani pravoslavne cerkve in nazadnje še mej Hrvatji. Toliko se vedno ustvarja za slovansko slogu in ruska reč je pri nas vselej z največjim veseljem vsprejeta in književnost nas oži vedno bolj in bolj v mislih in duhu, sedaj pa se je na krat oglašil toli sovražen duh, kateri sipljó le nasprotni Nemci

pod slovansko lipo in da ga zopet poberó in odnesó, kakor so nam ga urinili in utresli, v to pomozi Bog! Mi pa poromamo kljubu temu na Velegrad!

—h—.

Potlačene narodnosti na Nemškem.

Baš v tem trenutku, ko poslanci leveice državnega zbora izražajo svoje želje po carinskej in denarni jedinosti Avstrije z Nemčijo, ali z drugimi besedami, da bi Avstrija podpisala svojo smrtno obsodbo ter se na milost in nemilost udala Prusiji, je jako poučljivo, kako ravna ta sosed, s katerim naj bi se združili pod jedno streho, z družimi nemškimi narodnostmi, s Poljaki, Lužičkimi Srbi, Danci in Francozi, katerih biva skoraj šest milijonov v okviru nemškega cesarstva, na Poznanskem, Šlesviku, v Lužici in Alzaciji-Loreni, katere dežele je siloma priplenil, v tem oziru so jako poučne obravnave v pruskem državnem zboru, o budgetu za naučno ministerstvo. Poslanci se pritožujejo drug za drugim, kako brezozirno in brutalno zatira pruska vlada in njeni organi nenemške narodnosti v podjarmljenih pokrajinah; ministri pa na to nima jo nobenega drugega odgovora, nego da dolže vsako narodnje težnje, da skuša odtrgati kak del od nemške države in s tem opravičujejo pred javnostjo krivice, ki jih delajo uradniki. Pri tem vlada nikakor ne taji, da nenemške narode sistematično gazijo v vsemi sredstvi, da bi le Nenemce v najkrajši dobi ponemčili.

A v Prusiji bil je res 28. avgusta 1876 izdan zakon, kateri povzdiguje, kar se tiče narodnega tiranstva, Pruse nad vse druge narode celega sveta. Ta zakon proglašá nemščino za jedini uradni jezik pri uradih in sodnijah, državnih in avtomnih oblastvih. Ostali jeziki veljajo za tuje, a za nekatere kraje sme se jim z vladnimi naredbami dovoliti še neka mala pravica, zlasti da jih smejo rabiti avtomni uradi, da pri sodniji nastavi jo za nje tolmače, ter se v njih poučuje v najnižjih šolah, a ko preteče dvajset let, odkar se je izdal ta zakon, se pa v javnosti ne sme rabiti drug jezik nego nemščina. S tem je toliko rečeno, da šest milijonov Nenemcev mora biti do 1896 leta popolnem ponemčenih, uradi

LISTEK.

Pariz v Ameriki.

(Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra.)

Prvo poglavje.

Duhovidec amerikanski.

(Dolge.)

Ko sva bila sama, rekel mi je, na poseben način smehlja se: tovariš, baš vi ste mi stavili vprašanje, katero se tem nevednežem zdi nespametno in brezozirno; morebiti ste tudi vi njih mislij? Slepec, po takem pač neste nikdar odkrili skrivnosti večne resnice! Vi si domišljate, da Don Quixotte in Sancho Robinson in Vendredi, Werther in Lotte, Tom Jones in Sofija neso nikdar živeli? Kaj! človek vender ne more ustvariti le jednovitega delka (atoma) tvarine, vi pa si domišljate, da popolne neminljive duhove iz nič ustvarja! Morebiti ne verujete bolj na Don Quixotta nego na Artakserkseja in vse perzijske kralje? Ali pred vašimi očmi ne živi Robinson bolj živo nego Drake in Magellan?

— Kaj, živel bi bil veleum Don Quixotte? In jaz bi se lahko razgovarjal z modrim vladnikom otoka Baratarija?

Brez dvoma. Vi pač razumete, kaj je pesnik. Vedež je, prorok je, ki se povzdiga v nevidni svet. Tam si mej milijoni bitij, ki so nekda na zemlji živela in katerih spomin se je tukaj izgubil, izbere ona, katerih spomin hoče pri ljudeh zopet oživiti. Pokliče jih k sebi, pogovarja se z njimi, posluša jih in zapiše, kar rekó. In kar abotni ljudje zmatrajo za iznajdbo in izmišljotino umetnikov, je le izpoved nepoznanega mrtveca; a kako, da vi kot pravi ali dozdevni duhovidec tega ne priznate za nenaravni glas? Kako se daste toli varati kot navadna druhal? Kaj neste dalje prodrli na potu zaklinjanja duhov?

Tako govoreč nagnil je Jonathan Dream glavo nazaj, vzdignil roke, jih stisnil in zopet odprl ter koraka nad me, kot bi me hotel v valovih svoje tekočine vtopiti.

— Tovariš, rekel sem mu, vi ste, kot vidim, duhovidec, a vender kaj duhovit mož; nikakor ne dvomim, da bi vi nam lahko spisali mal govor à la Don Quixotte ali izmislili si nekaj novih izrekov, dostojnih slavnemu Sanchu. A midva sva sama in oba sva vedeževalca (augurja); pač imava pravico, drug drugega pogledati in pogledujo smijati se. Ostaniva pri tem; želim vam največ uspeha. V Franciji je to lehka stvar; ljudstvo, ki se drži za

najbolj duhovito na svetu, se prav naravno najlože vodi za nos. Prašajte le Parižanke.

Stoj! kričal je čarodejec z ljutim glasom. Sem se li varal? Ste li vi sleparski tovariš? Imate li mene za šarlatana? za sleparja? za mameža? Vedite, da Jonathan Dream nikdar ni izustil besedice, ki bi ne bila resnična. Oh! vi dvomite o mojej moči, dragi gospodek moj. Kako dokaz hočete od mene? Kaj naj vam vzamem vse vaše misli? To bi ne bilo posebno težavno. Kaj naj vas vspavam, vodim skozi mraz, vročino, veter in dež? Kaj naj — — —

Le magnetizma ne, odvrnil sem mu. Vem, da je to naraven pojav, ki doslej še ni natančno pojasnen in katerega vi napak obračate. Če me hočete prepričati, ne smete me vspavati. Saj nesva pri seji akademije.

Dobro, rekel je ter v me zrl z bliskajočimi očmi; kaj bi vi porekli k temu, ko bi vas postavil v Ameriko?

Mene? to bi moral videti, da bi veroval.

Da, vas, vskliknil je, in ne samo vas, temveč tudi vašo gospo, vaše otroke, vaše sosede, vašo hišo, vašo ulico, in če le besedico zinete, ves Pariz. Da, pristavil je z mrzlično razdraženostjo, da če hočem, jutri zjutraj bode ves Pariz v Massachusettsu; le nenaseljena ravan bode ostala ob bregovih Seine.

nemški morajo se posluževati nravnih in nenravnih sredstev, da to dosežejo.

Ni je druge države na božjem svetu, katera bi dala obliko zakona takemu posilnemu pravu, in Nemci bi se morali sramovati do dna svoje duše, da je v njih tako propal pravni čut in da nimajo več pojma za spodobnost in nravnost. Drugod na pr. mej Turki in Tatarji se sicer tudi zatirajo drugi narodi, a vendar b. nikomur ne bilo prišlo na misel take pravice potrditi z zakonom, ki ima izraževati pravico.

„Narod mislecev“ je jedini, ki si je pridobil to žalostno slavo in izvel ta zakon popolnem v smislu svoje preteklosti, katera ni nič drugega, kakor zatiranje in podjarmljenje drugih narodnosti.

Da bi si naši bralci pridobili pojem, kako brezozirno zatirajo pruski vladni organi druge narodnosti, čemo jih seznaniti z obsegom velezanimive brošure o zatiranju Dancev, katero je izdal šlesviski emigrant Karol Hede v danskem Holdingu v francoskem jeziku in v katerej je cel zaklad fakt, kako se zatira danski narod v tej zemlji, ki je 1866 l. pripala k Prusiji s tem pogojem, da bode prebivalstvo severnega Šlesvika zedinjeno z Dansko, ako se s svobodnim glasovanjem izreče zato, ako pa ostane pri Prusiji, se mu bodo pa varovala vsa narodna prava.

Brez ozira na to mejnarodno pogodbo poslužuje se pruska vlada in nje funkcionarji vseh mogočih sredstev, da bi zatrli dansko narodnost v tej zemlji. Pisatelj zlasti navaja, kako se zato poslužujejo cerkve, šole in policijskega aparata. V nižjih šolah sili se danska deca z vsemi sredstvi, da bi se ponemčila. Deca, katera se predrzne mej seboj v šolah danski govoriti, bodi tudi mej učnimi urami, se kaznuje in to tudi s palico. Tako se učitelj Haderstev v tem oziru posebej odlikuje, deco tepe s palico tako, da so njene roke in hrbti vsi višnjevi; njegovi predstojniki pa zato hvalijo njegovo gorečnost in marljivost. Nedavno so uveli v ljudske šole šlesviške novo nemško pesmarico, katero se mora deca učiti na pamet. Večina pesnij je bojnega in nemškega narodnega duha. Pesen: „Ich bin ein Preuse“ popolnena je z novo kitico: „Mi ostali, kateri smo od časa Düppela spojeni z narodom in prestolom pruskim, nečemo več gledati v preteklost, ampak hočemo pričakovati z zaupanjem bodočnosti. Klicati hočemo, pred celim svetom klicati: Mi smo in čemo Prusi ostati.“

Druga pesen, katero morajo peti šest- do desetletni otroci, se tako glasi: „Žene zvestoba, vino in nemško petje ohranijo povsod svojo ceno; povzdigujejo nas k blagim činom do konca dnij.“

To je srečna odgoja mladine! Šlesvičani so vsled tega osnovali zasobne šole, pa jih je s posebno naredbo zaprla vlada. Kakor učitelji, tako tudi pastori podpirajo germanizacijo, izbravši si cerkve za mesto svoje propagande. Pisatelj navaja nekatera mesta iz propovedij teh čudnih apostolov. Iz njih je razvidno, da protestantski propovedniki z nezaslišanim sposobom uničujejo in moré dansko narodnost. Vlada sistematično povsod nastavlja take duhovnike, kateri obetajo biti v tem oziru goreči agitatorji. Razen tega se je pruska vlada poprijela

še tega sredstva, da v gromadnem številu izganja danski govoreče. V Dunajski mirovni pogodbi iz 1864. l. je v XIX. članu bilo izgovorjeno njim pravo, da smejo ostati danski podložniki, ako se do 1870. l. izjavijo v tem smislu, in da prebivalci, kateri uživajo to pravo, smejo ostati v Šlesviku, a se ne smejo vznemirjati na nikak način, naj se že tiče njih osebe ali pa njih imenja, ako ne bodo dali nikakega povoda k pritožbam. Vsled tega se je 25.000 Šlesvičanov oglasilo za dansko državljanstvo, meneč, da jih ne bodo izganjali brez uzroka in brez sodbe. Pa zmotili so se. Knjiga Hedeja navaja neštivilno slučajev, kako se sedaj sistematično izganjajo v velikih razmerah tisti danski podložniki z njih posestev in njih domov, brez vsacega povoda, brez vsake sodnijske razsodbe, samo na ukaz pruskih uradov.

Sto in sto osobam se je zaukazalo, da v nekaj dneh ostavijo deželo, če ne jih bodo s silo iztirali čez mejo. Na ta način se je ogromno število očetov na mah pahnilo v pogubo. Ako izgnanci povprašujejo, zakaj se to godi, odgovarja se jim, da na višji ukaz, katerega je treba spoštovati. Tako se izganjajo trumoma cele rodbine iz Šlesvika brez najmanjšega uzroka, brez zatožbe in brez sodbe. Šlesvik mora postati nemški — tako hočejo v Berlinu in moč premaga pravico.

Pariški časopis „Gazette diplomatique“ omenivši te brezozirnosti dostavlja: „Popustimo daljša navajanja fakt: kar smo objavili, smo storili zato, da bodo obsojevali vsi presodni ljudje sistemo zatiranja, za katero ni nikakega opravičenja. Vlada danska, ki bi na podlagi Dunajske mirovne nagodbe morala potegovati se za prava teh ljudi, ne stori ničesar in tudi ničesar storiti ne more. Dolžnost vsega neodvisnega časopisja vseh dežel je, priobčiti javnemu mnenju ta dejanja nemške človekoljubnosti.“

Mi se strinjamo popolnem s francoskim časopisom in pritrjujemo v polnem obsegu njega besedam, s katerimi obsoja postopanje Nemcev v Šlesviku. Narod nemški se je zedinil na podlagi narodnostne ideje in postal močen, a ta narod sedaj z nogami tlači druge manjše narodnosti, in ugonobuje narodno idejo, katerej se ima za vse zahvaliti. To ne ostane brez nasledkov. In tu v Avstriji, v državi, katere ogromna večina je nenemška so ljudje, kateri se predrznejo zahtevati reforme, ki bi tako barbarstvo uvela v administracijo tudi pri nas in zavirala državnopravno soglasje.

Politični razgled. N. tranje dežele.

V Ljubljani 6. marca.

Dotična komisija **gospodsko zbornice** sedaj pretresuje predlogo o urdbi duhovenske plače. Pri obnem posvetovanju poudarjali so škofje, da se mora vlada poprej sporazumeti s škofi o vseh zadevah, ki se tičejo te stvari. Ker je naučni minister v zbornici poslancev uprl se baš temu mnenju, da bi se vlada morala zaradi tega pogajati s škofi, navstalo bo morda nasprotje mej gospodsko zbornico in vlado v tej zadevi, ki utegne le še zavleči uredbo duhovenskih plač. Vladi bode s tem v jednem oziru ustrezno, kajti že prej se je upirala temu, da bi ta zakon s prihodnjim letom stopil v veljavo.

Na svidenje, jutri na drugi strani oceana.

Prišedši na ulico čutil sem se v čudovitem stanju. V isti sapi sem teklen na Champs Elysées (Elizejsko polje) ter celó zapazil nesem dolgega pota. Čutil sem se živjeseja, ložjega in bolj prožnega, nego se je kedaj čutila kaka človeška stvar. Če bi se raztegnil, mislil sem, ugrabil bi lahko roge ravno vzhajajoče lune. Vsa čutila bila so mi neverjetno poostrena. S trga de la Concorde gledal sem vozove, kako so krožili krog oboka de l'Etoile ter sem slišal tik-tak velike ure v stolpu des Tuileries. Življenje krožilo je po mojih žilah z nepoznato hitrostjo in krepostjo; vprašal sem se, me li kaka nevidna roka že ne vodi prek oceana. Da bi se o tem prepričal, opazoval sem blede krog rastoče lune, ki se je počasi po nebu pomikala. Prepričan, da nesem zapustil pariškega poludnevnikarja, vrnil sem sramuje se svoje lehkovernosti domov ter mirno zaspal smehljaje se o g. Dreamu in njegovem neumnem pretenji.

Drugo poglavje.

So li to sanje?

Po noči se mi je sanjalo. — Ali so bile to sanje? Jonathan je sedel tik moje postelje ter me gledal s posmehljivim obrazom.

Kakor se iz zanesljivega vira poroča raznim listom, se bodoči cerkveni kongres **ogerskih in hrvatskih** Srbov ne bode sklical v Karlovc, kakor je do zdaj bilo običajno, ampak v Budimpešto. To se bode najbrž zato zgodilo, da bi Madjarji ložje nadzorovali in zavirali dela kongresa. Srbi se na-dejajo, da se bode temu uprl patrijarh Andjelic. To je pa najbrž le prazno upanje. Andjelic je madjaron in se ima samo Madjarom zahvaliti, da je dobil tako odlično mesto. Zategadelj se pa tudi ne bode ustavljala madjarskim nakanam.

Vnanje države.

Ko so se bile mej Nemčijo in **Rusijo** zopet ustanovile prijateljske razmere, se je po časopisih trdilo, da se je Rusija odrekla vsakemu razširjenju svojih mej v Evropi, zato jej je pa Nemčija obljubila, da ne bode zavirala razširjenja njenega ozemlja v Aziji, ampak še celo pospeševala. Zda se kaže, kakor bi bilo v tem nekaj resnice. Rusija gradi železnice v Aziji, prisvojila si je Merv in sedaj so se njene čete pomaknile dalje proti Heratu. V Petrogradu sicer zagotavljajo, da Rusija ne misli prisvojiti Herata in Afganistana, a so tudi zagotavljali, da ne mislijo prisvojiti Merva. V Londonu pa kaj nezaupno gledajo to širjenje ruskega ozemlja v Aziji in da se daljava mej rusko državo in Indijo vedno manjša. Že se govori, da je mogoča v kratkem vojna mej Afgani in Rusi, katera bi dala povod rusko-angleški vojni. Če se sme angleškimi listom verjeti, delajo se že na Angleškem za to velike vojne priprave ter se misli mnogo vojnega materiala poslati v Indijo. „Times“ pravijo, da je v tem vsa Anglija jedina, da treba Indijo braniti. — Da pojde grof Tolstoj v Livadijo, je že sklenjeno. Ostane pa še minister, ker ga car ne mara odpustiti. Dal je bil sicer svojo ostavko in Gurka priporočil svojim naslednikom. Poslednji je bil poklican v Peterburg, pa program, kojega je razvil, ni dopal carju, in zato je poprosil Tolstega, da umakne demisijo, in slednji je to storil.

Več vlastij je neki se pritožilo pri **italijanski** vladi, zakaj so italijanske čete brez sultanovega dovoljenja zasele nekatere kraje ob Rudečem morju. To je neki jako potrlo italijansko ministerstvo.

Nemški državni zbor dovolil je za večino 22 glasov 20.000 mark za drugega ravnatelja v državnej kanceliji. Katoliki glasovali so tudi v tretjem branji proti tej predlogi, svobodnjakov je pa kakih 20 glasovalo za vlado in ti so odločili. S tem je končan hrup, kateri je bil navstal zaradi te neznatne svote. Ravno tako je državni zbor dovolil v tretjem branji kredit za generalnega konzula v Kapstadtu, v drugem branji bil je pa dovolil kredit samo za konzula.

Kakor se iz Novega Jorka javlja, hočejo ameriški **Irci** Mahdiju na pomoč. Nabrala se bode irska družina (legija) kakih 1000 mož in stroške bodo plačala mesta Novi Jork, Filadelfija, Buffalo in Boston, vsako 15.000 dolarjev. Imena častnikov te družine so se že objavila. Moštvo bode oboroženo s sablami in puškami, glavno orožje bode pa dinamit. Govori se, da bode na Irskem zbuknil ustanek, ako Anglija iz te dežele umakne svoje čete. Pa tudi v Indiji neki irski agenti ščuvajo narod k ustaji. Kakor se vidi, hočejo Irci dobro izkoristiti sedanjo kritično stanje Anglije.

Še ta mesec se snide v Kajiri komisija iz diplomatskih zastopnikov velevladij in tehniških svetnikov, da se posvetuje o neutralizaciji Sueškega prekopa. V **egiptovskih** vladnih krogih se misli, da se vprašanje o neutralizaciji Sueškega prekopa ne bode dala ločiti od neutralizacije Egipta samega. Zaradi tega bodo posvetovanja te komisije posebno važna. Predsedoval bode turški zastopnik.

Dragi čarovnik moj, vi bi morali svojo skrivnost prodati g. prefektu Seinskega okraja; to bi nam bilo morebiti prihranilo nekaj milijonov. Ko bi Parižanov tu ne bilo, sezidali bi jim bili prav nov Pariz, kot iz škatljice vzet, pravokoten in jednoličen, kakor Novi-York; Pariz brez minulosti, brez spomenikov, brez spominov; vsi naši stavbarji (umetniki) in upravniki bi bili radosti poskakovali.

Vi se šalite, odvrnil je Jonathan, vi se bojite ... Ponavljam vam „jutri, če hočem, bode Pariz stal v Massachusettsu in Versailles poleg njega. Ali se postavite na boj?

Da, gotovo, postavim se, odgovoril sem mu smehljaje. In vendar me je begalo to trdno prepričanje tega vražnega človeka. Dobro sem poznal prisiljene besede in reči; vsak dan čitam dvajset časnikov in slišal sem že več nego jednega ministra na leci za očitne govore; a ta glas zamaknjencega zapovedoval mi je nehote.

Vzamite to škatljo, rekel je čarovnik z zapovedljivim glasom; odprite jo, v njej ste dve jagodi: jedna za vas, druga za me; izvolite si in ne vprašajte me več.

Prišel sem bil že predaleč, da bi se bil umaknil. Požrl sem jedno jagodo, Jonathan je vzel drugo ter zaklical s puhlim glasom, poslovišči se od mene:

No, gospod nevernež, rekel je, kako se počutite po potovanji? Ali vas potovanje ni preveč utrudilo?

Potovanje? memral sem; še iz svoje postelje nesem šel.

Ne, a vi ste v Ameriki. Ne skočite kot blazen iz postelje. Potrpajte, da vam stvar nekoliko pojasnim, da vas osup ue umori. Najprej sem podrl vašo hišo. V svobodni deželi se ne biva kot v kaki vojašnici, skup z vsemi mogočimi ljudmi, brez miru in dostojnosti. Iz vsakega predala, ki ga vi nadstropje zavete, naredil sem posebno ameriškano stanišče; upravljal sem je po svojem ukusu ter je preskrbel z malim vrutom. Res sem skoro dve uri potreboval, da sem 40.000 hiš pariških tako ustanovil, a ni mi žal; zato sedaj sami v hiši gospodujete in to je prva izmej vseh svoboščin. Odsehal nemate ničesar trpeti od vaših sosedov, in vaši sosedje od vas. Duh iz kuhinje in hleva, kričanje otrok, dojivek in žensk, lajanje psov, mijavkanje maček in klavirjev, to vse je proč. Vi niste več gola številka v kakej hiši za sužnike ali v bolnišnici, ali slanik v sodu, vi ste človek; vi imate rodbino in lastno ognjišče.

Moja hiša podrt! Ugonobljen sem! kaj ste pa storili z mojimi najemniki?

(Dalje prih.)

Egiptovski zastopnik bode pa imel samo posvetovalni glas. Izdelek te komisije, ako bode imela kaj uspeha, bode podlaga konferenci, ki se snide v Berlinu, da definitivno reši to vprašanje. — V poslednji seji zdravstvene komisije v Aleksandriji predlagal je zastopnik Avstro-Ogerske, da se popolnem preorganizuje zdravstveni svet ter se pomanjša število egiptskih zastopnikov v njem. Predsednik pa ni dopustil komisiji posvetovati se o tem, kajti to ne spada več v njeno kompetenco. Odposlanci Avstro-Ogerske, Francije, Nemčije, Španije, Grške in Turške so protestovali proti takemu postopanju predsednika.

Angleški vzhodni oddelek, ki se bode zbral v Suakimu, broji bode brez domačih delavcev, ki se bodo nabrali na mestu, 10.000 mož. Za transport bodo nabrali 15.000 velblodov, 3000 mul in 1000 konj. Ker je v Suakimu in na poti proti Berberu vode jedva za domače prebivalstvo, imel bode ta oddelek saboj več destilacijskih strojev. Angleško vojno poveljstvo misli takoj, ko se zbere ta vojna sila, začeti boj s **Sudanom**, katerim zavezuje Osman Digma. Ko bodo čete Osmana Digma premagane, vrne se takoj gardina brigada na Angleško. Drugi vojaki, kakih 6000 mož, bodo pa po letu taborili kje blizu Suakima, največ v Sinkatu, ker ni toliko vročina, kakor v Suakimu.

Kakor „Times“ poročajo, je novi predsednik **severnoameriških** držav izbral za ministre: Tomo Franca Bayarda za vnane, L. O. Lamara za notranje zadeve, Garlanda za pravosodje, Villasa za pošto, Manninga za finance, Whitneyja za pomorstvo in Endicotta za vojno. Toma Franca Bayard je rojen 1828 v Delawaru, in je bil sprva trgovec, pozneje se je učil prava ter je od 1869 senator in vodja demokratov. Lamar je rojen 1825 v državi Georgija, učil se je prava, bil nekaj časa profesor na vseučilišču v Georgiji in je že več let član georgijskega zakonodavskega zbora. Ob vojski je bil polkovnik in Jefferson Davis ga je bil poslal z neko diplomatično misijo v Rusijo. Od 1877 je senator. Garland je dober govornik in v senatu zastopa državo Arkansos. Drugi ministri so manj znane osebe. — V adresi, v kateri Cleveland objavlja svoj nastop, pravi, da bode njegovo prizadevanje varovati mir in nezavisnost Zjedinjenih držav. V zadeve drugih držav se Amerika ne bode mešala. Največjo pozornost bode pa novi predsednik obračal na notranje zadeve, posebno reformo državnih služeb in zboljšanje financ.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Trgovinski minister imenoval je absolviranega pravnika gosp. Ljudevita Jošta, našega rojaka z Dolenjskega, konceptnim praktikantom z adjutom pri c. kr. pošti ter ga umeštil v Trst.

— (Imenovanja.) Deželne sodnije svetnika gg. Robert Greistorfer in J. Wanggo imenovana sta svetnikoma štajersko-koroško-kranjske nad-sodnije v Gradci. Prvi poznat je izza svojega službovanja v Slovenski Bistrici in v Ptui. — Preglednik kaznilnice v Gradiški g. Viktor Loy pl. Leichenfeld imenovan je dirigentom tej kaznilnici.

— (Slovstveno-zabavni večer) je jutri večer. Začetek ob 8. uri.

— (Prvi letošnji „Sokolov jourfixe“) bode jutri v soboto, dne 7. marca ob 8 uri zvečer v Schreinerjevi pivovarni na Sv. Petra cesti. Rediteljja večeru sta gg. odbornika Geba in Švajgar. Program zanimiv. K obilni udeležbi vabi

odbor „Sokola“.

— („Slovensko društvo“) namerava sklicati shod zaupnih mož. Na tem shodu obravnavalo se bode o bodočih državnoborskih volitvah. Volilni shodi bodo na več krajih.

— („Kraški odbor“), ki smo ga zadnjič omenjali, da mu je kot odseku „Kluba avstrijskih turistov“ namen, slediti reko Pivko in notranjske jame, ima za načelnika dvornega svetnika dra. Fr. viteza Hauerja, intendanta dvornih muzejev, za načelnikovega namestnika pa državnega poslanca kneza Ernesta Windischgrätza. Drugih odbornikov je še 9, mej njimi tudi gospod državni poslanec Adolf Obreza iz Cernice.

— (Akwarelno sliko) razstavil je g. Ivan Borovsky v prodajalnici g. P. Kajzela, trgovca s steklovino na Starem trgu. Slika je z veliko marljivostjo in lepo izvršena.

— (Velika tatvina.) Včeraj zvečer ob 7. uri prerezal je neznan tat šipe v oknu župnikovega stanovanja v Hotiči (okraj Litijski) in ukradl cerkveno skrinjico, v kateri je bilo za 55000 gld. gotovega denarja, obligacij, državnih papirjev in pet hranilničnih bukvic, glasečih se na druge osebe. Obligacije in državni papirji so kot lastnina dveh cerkv vinkulovani. Gotovega denarja je bilo okolu 175 gld.

— (Izpred porotnega sodišča.) Včeraj bil je obsojen v tajnej prvi obravnavi zaradi hudodelstva spolske posilnosti Tone Hribar na najst mesecev teške ječe; Janez Zaletel pa zaradi istega hudodelstva na dve leti teške ječe.

— (Davčni terjalec na velocipedu) je gotovo najnovejša in jako čudna prikazen v nas Slovenih. Kolikor je nam znano, je pri nas le jedna davkarija toli srečna, da ima tacega umnega in spretnega terjalca. Mož dobro vé, da je čas drag in da Slovenec teško plačuje davke, a še težje terjalne troške, torej ne hodi peš, marveč po bliskovito urno dirja in frči na velocipedu sem ter tja ter opominja davkoplačevalce in terja zaostale davke. Z velocipedom olajšava sebi službene težave in prihrani državi precej stroškov, kakor dijete, prenočnino itd.

— (Notranjska posojilnica v Postojini) imela je v letu 1884 42.002 gld. 50 kr. dohodkov in 41.563 gld. 14 kr. stroškov, torej skupnega prometa 83.565 gld. 64 kr. Stanje posojil koncem leta je 20.838 gld. 29 kr. Obresti od posojil nanašale so 1494 gld. 11 kr., na kar se je za predplačana posojila 12 gld. 89 kr. vrnilo. Od teh obresti 1494 gld. 11 kr. je na leto 1885 naprej plačanih 387 gld. 47 kr. in na konto zgube in dobička kot izguba upisano. Zaostalih obresti je 44 gld. 83 kr. Posojila je dajala zadruga le proti osobnemu poroštvu in ima društvo samo 1207 gld. 50 kr. še od leta 1883 proti intabulaciji razposojenih. Zdruga nega kapitala je konec leta 1884 60 glavnih deležev po 100 gld., to je 6000 gld. ter 98 opravičnih deležev po 10 gld., to je 980 gld., vkupe torej 6980 gld. — Hranilnih ulog je bilo v celem letu 6492 gld. 42 kr., na kar se je vrnilo 3050 gld. 89 kr. ter 82 gld. 10 kr. obresti za nje izplačalo. Kapitalizovane obresti znašajo 263 gld. 68 kr. — Izposojila zadruga 5000 gld. za le-te plačane obresti 232 gld. 83 kr. mej tem na leto 1885 kot naš dobiček 67 gld. 44 kr. — Inventar 234 gld. 20 kr. Po sklepu občnega zbora za leto 1883 se je odpisal inventarju ostanek dobička za leto 1883 v znesku od 85 gld. 78 kr. in za leto 1884 pa 10 %, to je 23 gld. 42 kr. — Bilanca kaže 21.680 gld. 87 kr. aktiva in 21.202 gld. 10 kr. pasiva, tako da preostaje dobička 475 gld. 77 kr. Po sklepu občnega zbora dne 23. februarja t. l. plača zadruga ob uradnih dnevih, to je vsako soboto na delež po 5 gld. Reservnemu fondu, kateri je znašal konec leta 1883 136 gld. 40 kr., pripiše se po pravilih 10 %, to je 47 gld. 58 kr., 5 % dobi ravnateljstvo in ostanek dobička 58 gld. 78 kr. se isto tako rezervnemu fondu pripiše, kateri torej konci leta 1884 znaša 276 gld. 13 kr. — V ravnateljstvo so voljeni gg. Alojzij Kraigher trgovec in posestnik, ravnatelj, Josip Lavrenčič trgovec in posestnik, denarničarjem, Peter Kraigher trgovec, dr. Fr. Pitamic odvetnik in France Kuttin trgovec, vsi iz Postojine, odborniki. — V nadzorstvo so voljeni gg. Anton Globočnik c. kr. okrajni glavar v Postojini, Adolf Obreza trgovec, državni in deželni poslanec v Cerknici, dr. Jurij Sterbenec župnik in deželni poslanec v Hrenovicah, Fran Lavrič veletržec na Rakeku, Fran Križaj veletržec v Sv. Petru na Notranjskem ter Anton Lodes nadlogar v Bukovji. Posojila se dajo po 8 % brez vsakakih uradnih ali drugih stroškov in hranilne uloge se sprejemajo po 4 1/2 %.

— (Sevniške posojilnice) računski sklep za drugo upravno leta 1884: Zadrugi deleži 104 zadrušnikov 520 gld., ustopnina 104 gld.; hranilne uloge 14.346 gld. 2 kr.; vrnena posojila 5640 gld., obresti od posojil 1561 gld. 35 kr., izposojila zadruge 7500 gld., upravne doklade 221 gld. 48 kr., gotovina 1553 gld. 45 kr., vkupe 31.446 gld. 30 kr. Posojilnica ima že 214 udov, mej katere se je razposodilo 22.771 gld., deloma na menice, deloma na dolžna pisma. Za posojila treba plačevati po 6 %, uloge pa se obrestujejo po 5 %. V ravnateljstvo so izvoljeni gg. Fran Lenček, Vincencij Medic, Anton Fabiani, Ludovik Smole in Fran Veršec. Občni zbor v 1. dan februarja 1885 sklenil je, da se 30 gld. daruje ljudski šoli v Sevnici, 20 gld. pa za nakup sadnega drevja, katero se potem brezplačno mej kmete razdeli. Ostali čisti dobiček dosteje se rezervnemu fondu, ki iznaša sedaj 685 gld. 85 kr. —

— (Posojilnica v Konjicah) ima v 12. dan t. m. svoj prvi občni zbor. Dnevni red: 1. Potrjenje letnega računa. 2. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika. 3. Posamični predlogi.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 6. marca. „Wiener Zeitung“ objavlja, da je rektor knezoškofovskega bogoslovskega semenišča na Dunaji, kanonik Müller, imenovan škofom v Linzu.

London 6. marca. „Standard“ ve povedati, da Herberta Bismarcka pohod angleške vladi bil v veliko zadovoljstvo, ker so se spoznali obestranski nazori in ker se je nadejati, da se bodo vsled osebnih dogovorov odstranila najnovejša obžalovanja vredna nasprotstva in da bodo angleško-nemške razmere prijaznije. — „Standard“ je poizvedel, da je ruski poslanik dobil instrukcijo: naj angleško vlado zagotovi, da Rusija odkritosrčno želi prijateljskega sporazumljenja z Angleško glede afganske meje. Vojaškim poveljnikom v osrednji Aziji zaukazalo se je, da ne smejo več naprej. A bati se je, da Turkmeni morebiti neso dovolj pod nadzorstvom, da ne bi z afganskimi predstražami vkupe trčili.

Razne vesti.

* (Velevlad časnikaštva.) Najnovejša statistika predočuje nam zanimive podatke v časnikaštvu raznih kulturnih držav. Tako broji namreč sedaj evropska Rusija 85 milijonov duš in 776 listov, Zjedinjene države 50 mil. duš in 11.314 listov, Nemčija 45 mil. d. in 5041 listov, Avstrija (tostran Litve) 22 mil. d. in 1378 listov, Ogerska (onostran Litve) 15.7 mil. d. in 646 listov, Francoska 37.6 mil. d. in 3716 listov, Angleška in Irska 36 mil. d. in 3083 listov, Laška 29 mil. d. in 1298 listov, Belgija 5.5 mil. d. in 641 listov, Švedska 4.5 mil. d. in 348 listov, Švica 2.8 mil. d. in 561 listov. Te številke jasno kažejo, da izhaja eden list v Zjedinjenih državah na 4000, v Švici na 5000, v Nemčiji in Belgiji na 8000, v Avstriji na 16.000, v Ogerski na 21.000 in v Rusiji pa še le na 109.000 prebivalcev.

* (Toplice v Avstriji.) Avstrija tostran Litve imela je 1883. leta 208 kopelišč. Z največim številom ponaša se Tirolska, ker broji 86 toplic; Galicija jih ima 20, Češka in Štajerska vsaka po 16. Dolenjeavstriska 4, Gorenjeavstriska 9, Solnogradska 8, Moravska 5, Bukovina 3, Dalmacija 2 itd. Vseh 208 kopelišč obiskalo je 1883. leta 150.860 topličarjev in sicer 98.350 Avstrijcev in 52.510 tujcev.

* (Knez Pavl Eszterhazy) brzojavil je preteklo sredo mestnemu predstojništvu v Budimpešti, da je potujoč iz Budimpešte v Rabo v vozu ogerske državne železnice izgubil svojo listnico, v kateri je bilo 120.000 gld. Dragoceno listnico našel je delavec v Budimpešti, ki je vagone snažil ter izročil listnico in vsebino policiji.

* („Cyankali“.) Pod tem čudnim naslovom izhaja v Budimpešti tednik, ki je pravi strup vreden svojega imena. Že zbog neprilicnega naslova bi kazalo ustaviti izdajo tacega pogubonosnega lista. Proti temu listu se je te dni v ogerski stolnici obravnavala pred porotniki zatožba zaradi razžaljenja časti, prouzročenega zavarovalnici „Azienda“ v 8 člankih in po jednem plakatu. Po 16 ur trajajoči obravnavi stavili so porotnikom ogromno število: 101 vprašanje. Porotniki proglasili so list „Cyankali“ rekše dotičnih razžaljenih člankov pisateljico Charloto Schiff in pisatelja Morica Fischerja krivim in sodišče ja je obsodilo po 7 mesecev v zapor in na povrnitev sodnijskih stroškov v znesku 3174 gld.

* (Izneverjenje.) Iz Linca se brzojavlja: Te dni obsodili so tukaj dva loterista in jednega poštnega ekspeditorja zaradi izneverjenja, a četrti pobegnil je v Ameriko. Danes se pa zopet poroča da je 3 t. m. izginil loterist iz Kirchdorfa.

* (Tatvina na pošti.) Kakor se poroča iz Pešte, zginil je na pošti iz Kronstadta na Dunaj namenjeni žakelj s 17.000 franki v zlatu. Pošta trdi, da je 22. m. m. ob četrtna dve po noči dosepeši iz Kronstadta v Szolnok ondu izročila žakelj poštnemu slugi v poštnem uradu. Sluga pa neče vedeti o tem žaklju in trdi, da je vsprejel vse poštnne pošiljatve razun 17.000 frankov. Tega slugo, njegovega sina in več drugih oseb v Kronstadtu deli so pod ključ. Preiskava bode znabiti pojasnila, kje in kam so zginili zlati denarji.

* (Umor in samomor.) Iz Pešte se 3. t. m. brzojavlja: Danes o polnoči ustrélil je v Tolnavu brzojavni uradnik Klempa hčerko čevljarja Jelenga iz obupa, ker so mu prepovedali uhod v hišo. Klempa prišel je pod okno, katero je deklica odprla. To priliko porabil je jezni uradnik, da je nesrečno dekle ustrélil v prsi. Položaj dekličin je brezupen in teško bo revica okrevala. Rano v jutro našli so pa morilca mrtvega na pokopališču, kjer se je sam ustrélil.

* (Konečni izid železnične nesreče pri Hanavu.) Gutberlet, brzojavni uradnik in pravi prouzročitelj grozne nesreče na železnični postaji Hanavskeje 14. novembra m. l. bil je pred sodiščem v Hanavu 3. t. m. obsojen na 3 leta v ječo.

* (Velika nezdoda.) V Kosenci, 20.000 duš broječem mestu v Napolitanskem, podrla se je po noči 2. t. m. velika hiša ter zagrebala pod raz-

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.